

P.Z. br. 499

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/18-01/215

URBROJ: 65-19-07

Zagreb, 30. siječnja 2019.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o Državnom uredu za reviziju***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 30. siječnja 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, Zdravka Zrinušića, državnog tajnika u Ministarstvu financija, te mr. sc. Ivanu Jakir-Bajo, pomoćnicu ministra financija i glavnu državnu rizničarku.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-01/108

Urbroj: 50301-25/27-19-10

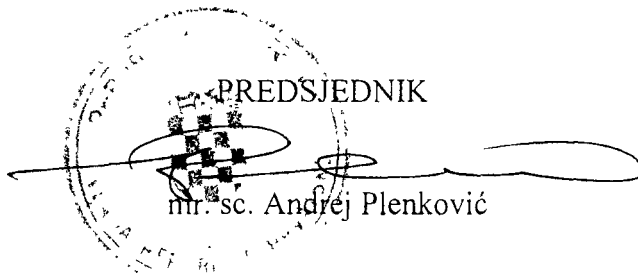
Zagreb, 30. siječnja 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o Državnom uredu za reviziju

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o Državnom uredu za reviziju.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, Zdravka Zrinušića, državnog tajnika u Ministarstvu financija, te mr. sc. Ivanu Jakir-Bajo, pomoćnicu ministra financija i glavnu državnu rizničarku.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNOM UREDU ZA REVIZIJU

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNOM UREDU ZA REVIZIJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju osnivanje, ustrojstvo, nadležnost, način rada te druga područja koja se odnose na rad Državnog ureda za reviziju.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

(1) Državni ured za reviziju je najviša revizijska institucija Republike Hrvatske koja je samostalna i neovisna u svom radu.

(2) Državni ured za reviziju ima svojstvo pravne osobe.

(3) Sjedište Državnog ureda za reviziju je u Zagrebu.

Članak 4.

(1) Sredstva za rad Državnog ureda za reviziju osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) Državni ured za reviziju, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju proračunski procesi, do 1. lipnja tekuće godine izrađuje prijedlog financijskog plana za iduću godinu i projekcija za sljedeće dvije godine i dostavlja ga odboru Hrvatskoga sabora nadležnom za financije i državni proračun i Ministarstvu financija.

(3) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva financija, dostavlja odboru Hrvatskoga sabora nadležnom za financije i državni proračun mišljenje o prijedlogu financijskog plana iz stavka 2. ovoga članka za iduću godinu i projekcija za sljedeće dvije godine.

(4) Odbor Hrvatskoga sabora nadležan za financije i državni proračun odobrava prijedlog financijskog plana za iduću godinu i projekcija za sljedeće dvije godine do kraja lipnja tekuće godine i upućuje ga Ministarstvu financija radi uvrštavanja u prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za iduću godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te ga dostavlja Državnom uredu za reviziju.

(5) Državni ured za reviziju samostalno raspoređuje i upravlja sredstvima za rad osiguranim u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(6) Državni ured za reviziju može ostvarivati vlastite prihode, koje može koristiti za unaprjeđenje rada Državnog ureda za reviziju u skladu s unutarnjim normativnim aktom Državnog ureda za reviziju.

II. USTROJSTVO

Članak 5.

- (1) U Državnom uredu za reviziju ustrojavaju se Središnji ured i područni uredi.
- (2) Detaljnije ustrojstvo i način rada Državnog ureda za reviziju uredit će se Statutom i drugim unutarnjim normativnim aktima, koje donosi glavni državni revizor.

Članak 6.

Središnji ured i područni uredi djeluju na čitavom teritoriju Republike Hrvatske.

III. NADLEŽNOST

Članak 7.

Državni ured za reviziju obavlja poslove revizije utvrđene ovim Zakonom.

Članak 8.

- (1) Revizija je, u smislu ovoga Zakona, provjera dokumenata, isprava, izvješća, sustava unutarnjih kontrola, računovodstvenih, financijskih i drugih postupaka te drugih evidencija radi izražavanja mišljenja jesu li godišnji financijski izvještaji sastavljeni u skladu s mjerodavnim financijsko-izvještajnim i pravnim okvirom.
- (2) Revizija je i postupak ocjenjivanja jesu li aktivnosti, financijske transakcije i informacije u svakom bitnom pogledu u skladu s mjerodavnim propisima kojima se uređuje poslovanje subjekta revizije.
- (3) Revizija je i postupak ocjenjivanja ostvaruju li se programi, projekti i aktivnosti subjekta revizije učinkovito odnosno prema načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti i mogu li se poboljšati.

Članak 9.

- (1) Reviziji podliježu prihodi i rashodi, imovina i obveze, financijski izvještaji, financijske transakcije te programi, projekti i aktivnosti subjekta revizije.
- (2) Subjekti revizije su:
- jedinice državnog sektora
 - jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
 - pravne osobe koje se financiraju iz proračuna
 - pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

- društva i druge pravne osobe u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima i/ili odlučujući utjecaj u upravljanju
- pravne osobe (kćeri) koje osnivaju pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- pravne osobe koje sredstva za rad osiguravaju iz obveznih doprinosa, članarina ili drugih prihoda propisanih zakonom
- političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na način kako je propisano zakonom kojim se uređuje financiranje političkih aktivnosti i izborne promidžbe i
- pravne osobe u Republici Hrvatskoj koje koriste sredstva Europske unije, međunarodnih financijskih mehanizama i drugih međunarodnih organizacija ili institucija za financiranje javnih potreba.

(3) Uz subjekte revizije iz stavka 2. ovoga članka subjekt revizije je i Hrvatska narodna banka u skladu s odredbama Glave IV. ovoga Zakona.

(4) Pod jedinicama državnog sektora, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se sva tijela zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti.

Članak 10.

Državni ured za reviziju nije nadležan za davanje uputa i mišljenja subjektu revizije u vezi s obavljanjem poslova iz njegove nadležnosti, izvan postupka revizije.

IV. REVIZIJA HRVATSKE NARODNE BANKE

Članak 11.

(1) Državni ured za reviziju je, sukladno odredbama ovoga Zakona, nadležan za provjeru i ocjenu korištenja sredstava Hrvatske narodne banke kojima se neposredno ne ostvaruju ciljevi i izvršavaju zadaci propisani Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci i zadaci propisani drugim zakonima, kao i zadaci koje Hrvatska narodna banka obavlja u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Statutom Europskog sustava središnjih banaka (u daljnjem tekstu: ESSB) i Europske središnje banke (u daljnjem tekstu: ESB).

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka, revizija Hrvatske narodne banke obuhvaća:

- postupak ocjenjivanja jesu li aktivnosti, financijske transakcije i informacije koje se odnose na troškove poslovanja u dijelu administrativnog poslovanja, stjecanja, upravljanja i raspolaganja nekretninama, pokretninama i opremom u svakom bitnom pogledu u skladu s mjerodavnim propisima prema kojima posluje Hrvatska narodna banka i
- postupak ocjenjivanja ostvaruju li se programi, projekti i aktivnosti Hrvatske narodne banke u dijelu administrativnog poslovanja, stjecanja, upravljanja i raspolaganja nekretninama, pokretninama i opremom učinkovito, odnosno prema načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti i mogu li se poboljšati.

(3) Tijekom obavljanja revizije Hrvatske narodne banke, Državni ured za reviziju je dužan, sukladno članku 130. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, članku 7. Statuta ESSB i ESB te članku 71. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, u potpunosti poštivati neovisnost Hrvatske narodne banke.

(4) Tijekom obavljanja revizije Hrvatske narodne banke, Državni ured za reviziju nije ovlašten Hrvatskoj narodnoj banci, njezinim tijelima ili članovima tijela Hrvatske narodne banke davati izravne ili neizravne upute kojima bi se utjecalo ili moglo utjecati na njihovu neovisnost.

(5) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti sukladno stavku 1. ovoga članka, ovlašteni državni revizori, zamjenik glavnog državnog revizora i glavni državni revizor, kao i drugi zaposleni državni službenici u Državnom uredu za reviziju dužni su pridržavati se pravila o tajnosti informacija, podataka i dokumentacije koji su obuhvaćeni člankom 37. Statuta ESSB-a i ESB-a na isti način kao da su zaposlenici Hrvatske narodne banke, a ova njihova obveza traje i nakon prestanka njihova rada u Državnom uredu za reviziju.

(6) Za potrebe obavljanja revizije ovlašteni državni revizori, zamjenik glavnog državnog revizora i glavni državni revizor mogu od Hrvatske narodne banke zatražiti samo one informacije, podatke i dokumente koji su im potrebni za obavljanje poslova sukladno ovome članku.

Članak 12.

(1) Ovlasti Državnog ureda za reviziju koje su propisane člankom 11. ovoga Zakona ne smiju dovesti u pitanje ciljeve i zadatke Hrvatske narodne banke koji se odnose na Ugovor o funkcioniranju Europske unije, Statut ESSB-a i ESB-a, zakon kojim je uređeno funkcioniranje i rad Hrvatske narodne banke i važeće propise Republike Hrvatske.

(2) Reviziji koju obavlja Državni ured za reviziju u skladu s odredbama ovoga Zakona ne podliježu aktivnosti koje su predmet revizije poslovanja Hrvatske narodne banke od strane neovisnog vanjskog revizora.

(3) Državni ured za reviziju nije ovlašten provjeravati, niti davati ocjene ostvarivanja ciljeva i zadataka Hrvatske narodne banke propisanih Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci kao niti zadataka propisanih drugim zakonima i zadataka koje Hrvatska narodna banka obavlja u skladu sa Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Statutom ESSB-a i ESB-a.

Članak 13.

(1) Nakon obavljene revizije, Državni ured za reviziju dostavlja nacrt izvješća, koji može sadržavati naloge i/ili preporuke Državnog ureda za reviziju, Hrvatskoj narodnoj banci na očitovanje.

(2) Guverner Hrvatske narodne banke ima pravo u roku 15 dana dostaviti svoje očitovanje na nacrt izvješća iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Nakon primitka očitovanja guvernera iz stavka 2. ovoga članka, Državni ured za reviziju izrađuje izvješće s ugrađenim očitovanjem i dostavlja ga guverneru Hrvatske narodne banke.

(4) Guverner može na izvješće iz stavka 3. ovoga članka, uložiti prigovor u roku od 15 dana računajući od dana primitka izvješća, a o podnesenom prigovoru odlučuje glavni državni revizor u roku od 30 dana računajući od dana primitka prigovora.

(5) Ako guverner Hrvatske narodne banke ne prihvati dani nalog i/ili preporuku, na koji je u skladu sa stavkom 4. ovoga članka dao prigovor koji glavni državni revizor nije prihvatio, dužan je o tome, bez odgađanja, obavijestiti Državni ured za reviziju i navesti razloge neprihvatanja.

(6) Hrvatska narodna banka nije dužna dostaviti Državnom uredu za reviziju plan provedbe naloga i/ili preporuka.

(7) Ako Hrvatska narodna banka ne izvrši dani nalog i/ili preporuku navedene u izvješću iz ovoga članka na koje nije imala prigovora, dužna je o tome, bez odgađanja, obavijestiti Državni ured za reviziju i navesti razloge za neizvršavanje danog naloga i/ili preporuke.

(8) Ovlašteni državni revizori, zamjenik glavnog državnog revizora i glavni državni revizor u obavljanju poslova iz članka 11. ovoga Zakona moraju postupati u skladu s člankom 19. stavkom 4. ovoga Zakona.

V. UPRAVLJANJE DRŽAVNIM UREDOM ZA REVIZIJU

Članak 14.

(1) Državnim uredom za reviziju upravlja glavni državni revizor.

(2) Glavnog državnog revizora imenuje Hrvatski sabor na prijedlog odbora nadležnoga za izbor i imenovanja, uz mišljenje odbora nadležnog za financije i državni proračun.

(3) Glavni državni revizor imenuje se na vrijeme od osam godina, uz mogućnost ponovnog imenovanja.

(4) Glavni državni revizor ima imunitet kao i zastupnici u Hrvatskome saboru.

(5) Glavni državni revizor po prestanku dužnosti ima pravo na mirovinu prema propisima kojima je uređeno pravo na mirovinu zastupnika u Hrvatskome saboru.

Članak 15.

(1) Za glavnog državnog revizora može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske koji ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomskog ili pravnog usmjerenja, s petnaest godina radnog iskustva u struci, iskustvom u poslovnom upravljanju, položen ispit za ovlaštenog državnog revizora te osobnim ugledom.

(2) Glavni državni revizor šest mjeseci prije isteka mandata obavještava odbor nadležan za izbor i imenovanja o isteku svoga mandata.

(3) Glavni državni revizor predaje osobni zahtjev za prestanak mandata odboru nadležnom za izbor i imenovanja.

(4) Glavni državni revizor nastavlja obavljati dužnost do imenovanja novog glavnog državnog revizora.

(5) Glavni državni revizor obvezan je šest mjeseci prije isteka mandata zamjenika glavnog državnog revizora dati prijedlog Hrvatskome saboru za imenovanje zamjenika glavnog državnog revizora.

Članak 16.

Glavni državni revizor:

- organizira rad Državnog ureda za reviziju
- predstavlja i zastupa Državni ured za reviziju
- donosi Statut i druge unutarnje normativne akte Državnog ureda za reviziju
- donosi strateški plan Državnog ureda za reviziju
- donosi godišnji program i plan rada Državnog ureda za reviziju
- donosi prijedlog godišnjeg financijskog plana Državnog ureda za reviziju
- izvješćuje Hrvatski sabor o radu Državnog ureda za reviziju
- predlaže Hrvatskom saboru zamjenika glavnoga državnog revizora
- odlučuje o primanju na rad, prestanku rada i rasporedu zaposlenika
- nadzire provedbu Zakona o Državnom uredu za reviziju i drugih unutarnjih normativnih akata i
- nadzire izvršavanje poslova i poduzima mjere za osiguravanje učinkovitosti rada Državnog ureda za reviziju.

Članak 17.

(1) Hrvatski sabor će glavnog državnog revizora razriješiti dužnosti prije isteka vremena na koje je imenovan:

- ako to sam zatraži
- ako uz svoj pristanak bude imenovan na drugu dužnost
- ako trajno izgubi sposobnost obavljanja svoje dužnosti
- ako bude pravomoćno osuđen za kazneno djelo.

(2) Ako je protiv glavnog državnog revizora pokrenut kazneni postupak za kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, a za koje se može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna, glavni državni revizor ne može obavljati svoju dužnost do pravomoćnog okončanja tog postupka.

(3) Odluku o udaljenju donosi Hrvatski sabor.

Članak 18.

- (1) Glavni državni revizor ima zamjenika kojeg imenuje Hrvatski sabor na prijedlog glavnog državnog revizora, na vrijeme od osam godina, uz mogućnost ponovnog imenovanja.
- (2) Za zamjenika glavnog državnog revizora može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske koji ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomskog ili pravnog usmjerenja, s deset godina radnog iskustva na poslovima ovlaštenoga državnog revizora.
- (3) Zamjenik glavnog državnog revizora, u slučaju spriječenosti zamjenjuje glavnog državnog revizora u obavljanju njegovih dužnosti i obavlja poslove koje mu odredi glavni državni revizor.
- (4) Odredbe o razrješenju i udaljenju s dužnosti glavnog državnog revizora iz članka 17. ovoga Zakona odnose se i na zamjenika glavnog državnog revizora.
- (5) Glavni državni revizor i zamjenik glavnog državnog revizora su državni dužnosnici u Državnom uredu za reviziju.

VI. NAČIN RADA I IZVJEŠĆIVANJE**Članak 19.**

- (1) Državni ured za reviziju planira i obavlja reviziju u opsegu predviđenom godišnjim programom i planom rada, kao i prema zahtjevu Hrvatskoga sabora, ako glavni državni revizor ocijeni da je taj zahtjev opravdan.
- (2) Revizija godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna obavlja se svake godine, a izvješće o obavljenoj reviziji dostavlja se Hrvatskome saboru do 15. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Opseg godišnjeg programa i plana rada utvrđuje se na temelju:
 - odredbi ovoga Zakona
 - procjene rizika
 - financijske značajnosti subjekta revizije
 - rezultata prijašnje revizije
 - prikupljenih informacija o poslovanju subjekata revizije.
- (4) Revizija se obavlja na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Članak 20.

- (1) Zakonski predstavnik subjekta revizije obavezan je ovlaštenom državnom revizoru staviti na raspolaganje traženu dokumentaciju i informacije za potrebe obavljanja revizije.

- (2) Zakonski predstavnik subjekta revizije obavezan je ovlaštenom državnim revizoru omogućiti uvid u klasificirane dokumente radi obavljanja revizije.
- (3) Dokumentacija i informacije pribavljene od subjekta revizije i iz drugih izvora mogu se koristiti samo za potrebe obavljanja revizije.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, dokumentaciju i informacije, koje se koriste za obavljanje revizije, Državni ured za reviziju dostavit će pravosudnim tijelima i policiji za potrebe kaznenog i prekršajnog postupka.

Članak 21.

- (1) Ovlašteni državni revizori sastavljaju nacrt izvješća o obavljenoj reviziji, u skladu s revizijskim standardima iz članka 19. stavka 4. ovoga Zakona.
- (2) Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji dostavlja se zakonskom predstavniku subjekta revizije na očitovanje.
- (3) Zakonski predstavnik subjekta revizije obavezan je u roku 15 dana od dana primitka nacrt izvješća dostaviti Državnom uredu za reviziju očitovanje na činjenice opisane u nacrtu izvješća.
- (4) Izvješće o obavljenoj reviziji s ugrađenim očitovanjem, odnosno izvješće o obavljenoj reviziji na koje nije dostavljeno očitovanje, dostavlja se zakonskom predstavniku subjekta revizije.
- (5) Na izvješće o obavljenoj reviziji s ugrađenim očitovanjem, odnosno izvješće o obavljenoj reviziji na koje nije dostavljeno očitovanje, zakonski predstavnik subjekta revizije može staviti prigovor u roku osam dana od dana primitka izvješća. O prigovoru odlučuje glavni državni revizor u roku 30 dana od dana primitka prigovora.
- (6) Konačno izvješće o obavljenoj reviziji dostavlja se subjektu revizije i Hrvatskome saboru te objavljuje na internetskim stranicama Državnog ureda za reviziju.
- (7) Konačno izvješće o obavljenoj reviziji dostavlja se i nadležnim tijelima kada su obavljanjem revizije utvrđene nepravilnosti koje mogu imati obilježje prekršaja ili kaznenog djela.
- (8) U smislu ovoga Zakona, konačno izvješće je izvješće s ugrađenim očitovanjem na koje nije dostavljen prigovor, odnosno izvješće sastavljeno nakon odgovora na prigovor.

Članak 22.

- (1) Zakonski predstavnik subjekta revizije, odnosno zakonski predstavnik subjekta na kojeg se odnosi dani nalog i/ili preporuka u roku 60 dana od dana primitka konačnog izvješća o obavljenoj reviziji obavezan je dostaviti Državnom uredu za reviziju plan provedbe naloga i preporuka.
- (2) Plan provedbe naloga i preporuka iz stavka 1. ovoga članka sadrži planirane aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti i planirano vrijeme za njihovu provedbu.
- (3) Državni ured za reviziju može, u roku 30 dana od primitka plana provedbe naloga i preporuka, dati primjedbe na dostavljeni plan provedbe naloga i preporuka ako procijeni da planirane aktivnosti i rokovi nisu primjereni za provedbu naloga i preporuka.

(4) Subjekt revizije obvezan je u roku 15 dana od primitka primjedbi uskladiti plan provedbe naloga i preporuka s danim primjedbama i dostaviti ga Državnom uredu za reviziju.

(5) Subjekt revizije obvezan je provesti naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji u rokovima i na način naveden u planu provedbe naloga i preporuka.

Članak 23.

(1) Subjekt revizije, odnosno subjekt na koji se odnosi dani nalog i/ili preporuka obvezan je u pisanom obliku izvijestiti Državni ured za reviziju o provedbi pojedinog naloga ili preporuke u roku 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe.

(2) Državni ured za reviziju provjerava provedbu naloga i preporuka u opsegu predviđenom godišnjim programom i planom rada.

(3) Izvješće o provjeri provedbe naloga i preporuka dostavlja se zakonskom predstavniku subjekta revizije i Hrvatskome saboru.

(4) Državni ured za reviziju obavještava nadležno državno odvjetništvo o nalogima i preporukama koji nisu provedeni te o nedostavljanju plana provedbe naloga i preporuka u propisanom roku.

Članak 24.

(1) Glavni državni revizor izvješćuje Hrvatski sabor o radu Državnog ureda za reviziju za prethodnu godinu do kraja ožujka tekuće godine.

(2) Izvješće o radu Državnog ureda za reviziju iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na internetskim stranicama Državnog ureda za reviziju.

Članak 25.

(1) Državni ured za reviziju sastavlja svoje financijske izvještaje u skladu sa zakonom kojim se uređuju proračunski procesi i njegovim podzakonskim propisima.

(2) Godišnji financijski izvještaji Državnog ureda za reviziju podliježu reviziji koja se obavlja sukladno revizijskim propisima.

(3) Odbor Hrvatskoga sabora nadležan za financije i državni proračun na prijedlog glavnog državnog revizora imenuje neovisne vanjske revizore koji obavljaju reviziju iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjeg financijskog izvještaja Državnog ureda za reviziju sastavni je dio Izvješća o radu Državnog ureda za reviziju iz članka 24. ovoga Zakona.

VII. OVLAŠTENI DRŽAVNI REVIZORI

Članak 26.

(1) Reviziju obavljaju ovlašteni državni revizori.

(2) Ovlašteni državni revizor je neovisna stručna osoba koja posjeduje certifikat ovlaštenoga državnog revizora.

(3) Državni ured za reviziju može radi rješavanja specifičnih pitanja angažirati posebnog stručnjaka kao vanjskog suradnika koji je dužan postupati u skladu sa standardima i pravilima koje primjenjuje Državni ured za reviziju.

Članak 27.

(1) Kandidata za ovlaštenoga državnog revizora, Državni ured za reviziju prima na rad putem javnog natječaja.

(2) Kandidat iz stavka 1. ovoga članka mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- da je državljanin Republike Hrvatske
- da ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomskog, pravnog ili drugog odgovarajućeg usmjerenja te
- da ne postoje zapreke za prijam u državnu službu propisane zakonom koji se odnosi na državne službenike.

Članak 28.

(1) Stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora uređuje se unutarnjim normativnim aktima Državnog ureda za reviziju.

(2) Ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora polaže se pred povjerenstvom koje imenuje glavni državni revizor.

(3) Osobi koja položi ispit, glavni državni revizor izdaje certifikat ovlaštenoga državnog revizora.

Članak 29.

(1) Kandidat za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora mora imati najmanje pet godina radnog iskustva u struci od kojih najmanje tri godine na revizorskim poslovima i položen opći dio državnog stručnog ispita, osim ako je oslobođen prema odredbama zakona koje se odnose na državne službenike i namještenike.

(2) Kandidat koji ima radno iskustvo najmanje pet godina u struci izvan Državnog ureda za reviziju, može se primiti na rad u Državni ured za reviziju i rasporediti na radno mjesto ovlaštenoga državnog revizora, uz uvjet da u roku tri godine od prijama na rad, položi ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora.

(3) Zaposlenik koji je u Državnom uredu za reviziju raspoređen na radno mjesto pomoćnog revizora dužan je položiti ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora u roku 12 mjeseci od dana stjecanja propisanih uvjeta za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora.

(4) Zaposlenik koji je položio ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora može se rasporediti na odgovarajuće radno mjesto ovlaštenoga državnog revizora.

(5) Zaposlenik koji ne položi ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora u roku propisanom u stavcima 2. i 3. ovoga članka prestaje državna služba u Državnom uredu za reviziju istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.

Članak 30.

(1) Ovlašteni državni revizor ne smije biti član nadzornog tijela ili tijela upravljanja subjekata revizije.

(2) Ovlašteni državni revizor ne smije obavljati reviziju:

- ako je sudjelovao u vođenju poslovnih knjiga ili izradi financijskih izvještaja subjekta revizije
- ako je suprug, krvni srodnik u pravoj liniji do četvrtoga stupnja srodstva, a u pobočnoj liniji do drugog stupnja srodstva, skrbnik, posvojitelj, posvojenik, udomitelj jednog od zakonskih predstavnika ili člana nadzornog tijela ili tijela upravljanja subjekta revizije te
- ako je bio član nadzornog tijela ili tijela upravljanja subjekta revizije.

Članak 31.

(1) Pravo na plaću ovlaštenih državnih revizora u Državnom uredu za reviziju ostvaruje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju plaće ovlaštenih državnih revizora.

(2) Na druga prava i obveze ovlaštenih državnih revizora, koja nisu propisana ovim Zakonom, primjenjuju se propisi o radu koji se odnose na državne službenike.

(3) Zaposlenici u stručnim službama i pomoćni revizori Državnog ureda za reviziju su državni službenici i namještenici.

VIII. SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA

Članak 32.

U izvršavanju svojih zadataka, Državni ured za reviziju surađuje s drugim tijelima državne vlasti, na način da ne dovodi u pitanje svoju samostalnost i neovisnost.

Članak 33.

Državni ured za reviziju može biti član međunarodnih organizacija i institucija nadležnih za područje vanjske revizije i druga područja iz njegova djelokruga, te sudjelovati u njihovu radu i radu drugih međunarodnih tijela, u kojima će zastupati i štititi interese Republike Hrvatske.

Članak 34.

U slučaju neusuglašenosti odredaba drugih zakona s odredbama ovoga Zakona primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona.

IX. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 35.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj subjekt revizije, odnosno subjekt na kojega se odnosi dani nalog i/ili preporuka, ako općim propisom o prekršajima nije isključena njihova prekršajna odgovornost:

- ako ne stavi na raspolaganje ovlaštenom državnom revizoru traženu dokumentaciju i informacije za potrebe obavljanja revizije (članak 20. stavak 1.)
- ako u propisanom roku ne dostavi plan provedbe naloga i preporuka (članak 22. stavak 1.)
- ako ne provede naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji u rokovima i na način naveden u planu provedbe naloga i preporuka (članak 22. stavak 5.).

(2) Za radnje iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i zakonski predstavnik subjekta revizije, odnosno zakonski predstavnik subjekta revizije na kojega se odnosi dani nalog i/ili preporuka i to novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna do 20.000,00 kuna.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

(1) Državni ured za reviziju osnovan Zakonom o državnoj reviziji (Narodne novine, broj 70/93) i njegovi zaposlenici nastavljaju raditi po odredbama ovoga Zakona.

(2) Sadašnji glavni državni revizor i zamjenik glavnog državnog revizora nastavljaju obnašati dužnost do isteka vremena na koje su imenovani.

Članak 37.

(1) Pomoćni revizori koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nisu položili ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora, a raspoređeni su u Državnom uredu za reviziju na radno mjesto pomoćnog revizora duže od pet godina, dužni su ispit položiti u roku 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pomoćnom revizoru koji u roku iz stavka 1. ovoga članka ne položi ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora prestaje državna služba u Državnom uredu za reviziju istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora.

Članak 38.

Glavni državni revizor donijet će Statut i druge unutarnje normativne akte iz ovoga Zakona, u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 39.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine, broj 80/11).

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Državni ured za reviziju (u daljnjem tekstu: Ured) započeo je s radom 1994. godine na temelju Zakona o državnoj reviziji. Do 2011. godine doneseno je pet izmjena navedenog Zakona. Svrha izmjena Zakona bila je stvoriti jasan okvir kojim će se urediti način rada Ureda te stvoriti pretpostavke za rad u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, koji su također u proteklom razdoblju dopunjavani i unaprjeđivani. Prema navedenim standardima, revizija nije sama sebi svrha nego predstavlja dio kontrolnog sustava, čiji je cilj otkriti odstupanja od usvojenih propisa te povrede načela zakonitosti, djelotvornosti, učinkovitosti i ekonomičnosti u upravljanju javnom imovinom, dovoljno rano tako da omogući poduzimanje korektivnih mjera i aktivnosti kako se takve nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u budućem radu.

Hrvatski sabor je na sjednici 16. lipnja 2010. godine donio Promjenu Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 76/10). U navedenoj je Promjeni u Ustav Republike Hrvatske dodan članak 53.a kojim je Državni ured za reviziju određen kao najviša revizijska institucija Republike Hrvatske koja je samostalna i neovisna u svom radu. Radi usklađivanja sa odredbama stavka 3. navedenog članka Ustava, u kojemu je utvrđeno da se osnivanje, ustrojstvo, nadležnost i način rada Državnog ureda za reviziju uređuju zakonom, u 2011. godini donesen je i trenutno važeći Zakon o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine, broj 80/11). Uz to, donošenje Zakona bilo je jedno od mjerila za zatvaranje Poglavlja 32. Financijski nadzor u pregovorima za pristupanje Europskoj uniji.

Ured ima zadaću obaviti revizije i sastaviti izvješće te izvijestiti Hrvatski sabor i građane Republike Hrvatske o rezultatima revizije i načinu upravljanja javnom imovinom. Provedbom navedene zadaće pridonosi se povećanju pravilnosti i učinkovitosti upravljanja javnom imovinom te povećanju transparentnosti i odgovornosti u javnom sektoru. Pri tome je uloga Hrvatskog sabora od temeljne važnosti, jer Hrvatski sabor raspravama o nalazima i preporukama Ureda potiče nadležna tijela da upravljaju javnom imovinom u skladu s propisima, ekonomično, djelotvorno i svrsishodno.

U razdoblju od 1994. do 2017. godine Ured je obavio 14 063 revizije. Na temelju obavljenih revizija, učinci Ureda vidljivi su kroz dane preporuke:

- za upravljanje javnim sredstvima u skladu s propisima, programima i ciljevima
- za poboljšanje javnih usluga
- za štedljivost i djelotvornost u radu
- za smanjivanje korupcije (uvođenjem jasnih pravila i procedura rada, primjenom visokih etičkih standarda u radu te jačanjem sustava unutarnjih kontrola)
- za objektivne i pouzdane podatke o rezultatima poslovanja
- za veću transparentnost i odgovornost te
- za prijedloge promjena u zakonima i proračunu.

Ured je već od samog osnivanja započeo s radnim, organizacijskim i profesionalnim povezivanjem s vrhovnim revizijskim institucijama drugih zemalja i njihovim strukovnim organizacijama. Ured je član INTOSAI-a (Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija) od 1994. godine, od kada je sudjelovao na svim kongresima i aktivno se uključivao u rad organizacije, njenih tijela i

radnih skupina. Također, član je EUROSAI-a od 1996. godine. U razdoblju 2014. - 2016. godine obnašao je funkciju revizora EUROSAI-a, a 2017. godine na EUROSAI kongresu ponovno je izabran na tu funkciju za razdoblje 2017. - 2019. godine. Nadalje, Ured je član Kontaktnog odbora Europske unije. Kontaktni odbor Europske unije je samostalan, neovisan i apolitičan forum čelnika vrhovnih revizijskih institucija država članica Europske unije i Europskog revizorskog suda, koji predstavlja forum za raspravu i rješavanje pitanja od zajedničkog interesa. Jednoglasnom odlukom svih članova Kontaktnog odbora, Ured je izabran da 2018. godine predsjedava tim tijelom, što podrazumijeva osiguravanje i ostvarivanje strateške koherentnosti i kontinuiteta programa Kontaktnog odbora, ostvarivanje efikasne komunikacije s prethodnim i narednim predsjedateljem i drugim članovima te radnim tijelima Kontaktnog odbora.

Ured kontinuirano održava profesionalne kontakte i razvija bilateralne odnose s istovrsnim institucijama drugih zemalja. Suradnja se odvija kroz organiziranje zajedničkih sastanaka, stručnih seminara, razmjenu stručne literature, smjernica i drugih informacija važnih za rad vanjske revizije, sve sa svrhom ujednačavanja primjene revizijskih standarda i metodologije rada. Posebice značajan aspekt suradnje odnosi se na obavljanje paralelnih i koordiniranih revizija između dvije ili više zemalja. U tom smislu posebno dobra suradnja ostvarena je s Računskim sudom Republike Austrije koji je institucija s višestoljetnom tradicijom i međunarodnim ugledom, a s kojim je od osnivanja do današnjih dana organizirano i nekoliko vrlo uspješnih zajedničkih seminara, zatim s vrhovnim revizijskim institucijama Njemačke, Poljske, Španjolske, Velike Britanije, Slovenije, Slovačke, Mađarske, Italije, Latvije, zemalja u regiji, ali i prekooceanskih zemalja kao što su Argentina i Čile. Vrlo uspješni odnosi uspostavljeni su i s Europskim revizorskim sudom, u čijim trening programima je do sada sudjelovalo osmero državnih revizora, a dvoje je bilo angažirano u svojstvu nacionalnih stručnjaka. Nadalje, s Europskim revizorskim sudom redovno se surađuje po pitanju revizija koje sud obavlja na području Republike Hrvatske. Posebice je značajno obavljanje paralelne koordinirane revizije Zajedničke pomoći za potporu projektima u europskim regijama (JASPERS), koju su tijekom 2016. i 2017. godine zajednički vodili Ured, Državni ured za reviziju Republike Poljske i Europski revizorski sud.

Međunarodna suradnja Ureda se, osim kroz do sad navedene aktivnosti, ostvaruje i na druge načine:

- radom u NATO-voj Skupini kompetentnih nacionalnih revizijskih tijela (CNAB), čija je uloga rasprava i davanje komentara na obavljene revizije i Godišnje izvješće Međunarodnog revizorskog odbora za NATO o aktivnostima NATO-a
- angažiranjem u revizorskim tijelima međunarodnih institucija, organizacija i tijela (EUROPOL)
- suradnjom s međunarodnim institucijama i organizacijama (Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond, SIGMA, GRECO, OESS, OLAF, EUROCONTROL) u okviru različitih antikorupcijskih programa i inicijativa, programa ocjenjivanja stanja prevencije i suzbijanja pojava prijevare i korupcije, razvoja sustava javne nabave, korištenja i upravljanja fondovima Europske unije, kao i sudjelovanjem u razvoju i provedbi programa i projekata vezanih uz reformu državne uprave te
- suradnjom s međunarodnim centrom za izobrazbu (ICISA) u Indiji.

Jedan od vanjskopolitičkih prioriteta Republike Hrvatske je pružanje potpore i tehničke pomoći tranzicijskim zemljama. Ured je izabran za sudjelovanje u provedbi twinning projekata. Tako u konzorciju s Državnim uredom za reviziju Republike Poljske sudjeluje u provedbi twinning projekta u Republici Albaniji i u konzorciju s Državnim uredom za reviziju Republike Bugarske sudjeluje u provedbi twinning projekta u Republici Makedoniji.

Od 1. srpnja 2013. godine tj. od kada je Republika Hrvatska postala članica Europske unije Republika Hrvatska je obvezna primjenjivati politike usvojene na razini Europske unije. Jedna od takvih politika je i Europski semestar tj. ciklus koordinacije gospodarske i fiskalne politike unutar Europske unije koji je dio okvira EU za gospodarsko upravljanje. Tijekom Europskog semestra, države članice usklađuju svoje proračunske i gospodarske politike s ciljevima i pravilima dogovorenima na razini EU-a. Europski semestar obuhvaća tri bloka koordinacije gospodarske politike:

1. strukturne reforme, s naglaskom na promicanju rasta i zapošljavanja u skladu sa strategijom Europa 2020
2. fiskalne politike, s ciljem osiguranja održivosti javnih financija u skladu s Paktom o stabilnosti i rastu i
3. sprečavanje prekomjernih makroekonomskih neravnoteža.

U okviru Europskog semestra sve države članice, uključujući i Republiku Hrvatsku, dostavljaju Europskoj komisiji svoje planove politika i to kroz dva dokumenta:

- programe stabilnosti (za članice eurozone) i konvergencije (za članice koje nisu u eurozoni) u kojima su predstavljeni srednjoročni proračunski ciljevi država članica i
- nacionalne programe reformi u kojima su predstavljeni planovi strukturnih reformi država članica, s težištem na promicanju rasta i zapošljavanja.

Upravo je u nacionalnim programima reformi Republike Hrvatske skrenuta pozornost na potrebu jačanja uloge Ureda i to jačanjem kapaciteta Ureda kroz njihovu profesionalnu edukaciju i treninge. Dodatno, s obzirom da je od donošenja Zakona o Državnom uredu za reviziju prošlo sedam godina, u primjeni je uočen prostor za poboljšanje zakonodavnog okvira, kao i potreba uređenja postupanja nakon završetka revizije. To je primijećeno i od strane Europske komisije, koja je u svojim preporukama navela kako je potrebno pristupiti razvoju modela sankcioniranja za nepostupanje po preporukama Ureda, uz izradu prijedloga izmjena postojećeg zakonodavnog okvira. Naime, kako je vidljivo u Izvješću o radu Ureda za 2018. godinu, čak 28,3% naloga i preporuka koje je Ured dao nije provedeno (u 2017. godini 31,8 %, u 2016. godini 27,9 %, a u 2015. godini 29,2 %). Slijedom toga, pristupilo se razvoju modela sankcioniranja za nepostupanje po preporukama Ureda, uz izradu prijedloga izmjena postojećeg zakonodavnog okvira.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Ovim se Konačnim prijedlogom zakona, u odnosu na važeći Zakon, detaljnije uređuje:

- nadležnost Ureda i subjekti revizije
- upravljanje Uredom
- provedba naloga i preporuka i
- prekršajne odredbe.

Također, utvrđuju se vrste revizije u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), nadležnost te subjekti revizije. Reviziji podliježu prihodi i rashodi, imovina i obveze, financijski izvještaji, financijske transakcije te programi i

projekti subjekta revizije. Na jasniji način određeni su subjekti revizije za koje je postojala dvojba jesu li subjekti revizije (pravne osobe koje ostvaruju prihode temeljem posebnog propisa, pravne osobe (kćeri) koje osnivaju pravne osobe čiji su osnivači Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave).

Dodatno, ovim se Konačnim prijedlogom zakona utvrđuje kako je Ured nadležan je za reviziju Hrvatske narodne banke. Način obavljanja revizije Hrvatske narodne banke usklađen je s mišljenjima Europske središnje banke o načinu obavljanja revizije središnjih banaka, posebice s mišljenjima CON/2016/33, CON/2016/52, CON/2018/17 i CON/2018/45 koja se odnose na Hrvatsku narodnu banku. Kada je riječ o poslovanju Hrvatske narodne banke, nakon gospodarske krize i niza drugih okolnosti iznalaze se različita rješenja koja bi pridonijela povećanju transparentnosti poslovanja središnjih banaka i kako bi se na taj način i pojačala odgovornost. Naime, iako je nizom mjera ojačana neovisnost središnjih banaka, u skladu s pravom Europske unije i drugim mjerodavnim propisima, upravo različiti mehanizmi usmjereni na povećanje transparentnost omogućuju javnosti uvid u poslovanje središnjih banaka i trošenje sredstava kojima raspolažu na temelju važećih propisa. Ovim se Konačnim prijedlogom zakona, uz reviziju financijskih izvješća i cjelokupnog poslovanja, koju prema članku 62. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (Narodne novine, br. 75/08 i 54/13) obavljaju neovisni vanjski revizori, i Uredu omogućuje provedba revizije Hrvatske narodne banke. Ovim se Konačnim prijedlogom zakona jasno utvrđuje što se smatra takvom revizijom, uz poštivanje pravnog okvira Europske unije mjerodavnog za poslovanje središnjih banaka i ne dovodeći u pitanje načelo institucionalne neovisnosti iz članka 130. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i članka 7. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke. Pritom je ovaj Konačni prijedlog zakona uzeo u obzir da opseg revizije mora biti jasno utvrđen pravnim okvirom i bez utjecaja na poslove ispitivanja svih poslovnih knjiga i računa središnje banke od strane neovisnog vanjskog revizora, u skladu s načelom institucionalne neovisnosti, u skladu sa zabranom davanja uputa nacionalnoj središnjoj banci i njezinim tijelima nadležnim za odlučivanje i ne smije utjecati na zadaće nacionalne središnje banke povezane s Europskim sustavom središnjih banaka.

Uz navedeno, mijenja se procedura utvrđivanja visine i sadržaja prijedloga financijskog plana Ureda kojega Vlada Republike Hrvatske, u okviru prijedloga državnog proračuna, predlaže Hrvatskom saboru na usvajanje. Novost je i da godišnji financijski izvještaji Ureda, koji se sastavljaju u skladu sa Zakonom o proračunu i njegovim podzakonskim propisima, podliježu reviziji koja se obavlja sukladno revizijskim propisima od strane neovisnih vanjskih revizora. Neovisne vanjske revizore koji obavljaju reviziju imenovat će odbor Hrvatskog sabora koji je nadležan za financije i državni proračun, a njihovo će revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjeg financijskog izvještaja Ureda biti sastavni dio Izvješća o radu Ureda.

Konačnim prijedlogom zakona propisane su i obveze glavnoga državnog revizora u vezi s obavijesti o isteku mandata, predaji osobnog zahtjeva za prestanak mandata te obavljanju dužnosti do imenovanja novoga glavnoga državnog revizora. Za zamjenika glavnoga državnog revizora propisano je radno iskustvo deset godina na poslovima ovlaštenoga državnog revizora te uvjeti o razrješenju i udaljenju s dužnosti.

Limskom deklaracijom, Poglavlje 11. Zakonska potpora nalogima vrhovnih revizijskih institucija, određeno je da subjekti revizije trebaju dati svoje komentare na nalaze vrhovne revizijske institucije u rokovima koje utvrdi zakon ili vrhovna revizijska institucija i trebaju ukazati na mjere koje su poduzeli po nalogima. ISSAI 100 - Temeljna načela revizije javnog sektora u točki 51., obvezuju praćenje postupanja po nalogima i preporukama. Jedna od uloga vrhovnih revizijskih institucija je i praćenje aktivnosti što ih odgovorna osoba subjekta revizije poduzima. Pri praćenju postupanja, naglasak je na tome je li subjekt revizije istaknutim pitanjima pristupio na odgovarajući način,

uključujući i sve šire implikacije. Nedostatno ili nezadovoljavajuće postupanje subjekta revizije može iziskivati dodatne postupke revizije.

Slijedom navedenog, u ovom Konačnom prijedlogu zakona detaljnije je razrađeno postupanje nakon završetka revizije s posebnim naglaskom na obveze revidiranog subjekta. Imajući u vidu uvođenje kažnjavanja za nepostupanje po nalogima i preporukama koje će Ured davati u svojim izvješćima, u Konačnom prijedlogu zakona razrađuje se tijekom postupanja nakon što subjekt revizije zaprimi konačno izvješće.

Nadalje, u Konačnom prijedlogu zakona utvrđeno je praćenje postupanja po planu provedbe naloga i preporuka. U tom smislu, subjekt revizije, odnosno subjekt na kojega se odnosi dani nalog i/ili preporuka obavezan je u pisanom obliku izvijestiti Ured o izvršenju pojedinog naloga ili preporuke u roku 30 dana od isteka planiranog vremena izvršenja. Istodobno, Ured provjerava provedbu naloga i preporuka u okviru provedbe revizija. Ako u takvim postupcima Ured utvrdi da određeni nalozi i preporuke nisu provedeni ili da subjekt revizije nije dostavio plan provedbe naloga i preporuka u propisanom roku, Ured će obavijestiti nadležno državno odvjetništvo koje će pokretati prekršajni postupak.

Uvođenjem novog modela sankcioniranja, subjekte revizije, i to pravnu osobu, ako posebnim zakonom nije isključena njezina odgovornost, kao i odgovornu osobu tj. čelnika, sankcioniralo bi se u slučaju da ne poduzmu mjere radi postupanja po nalogima i preporukama Ureda izrečenima u prethodnom razdoblju. Isto tako, sankcije u vidu novčanih kazni su predviđene za subjekte revizije ako u propisanom roku ne dostave Uredu plan provedbe naloga i preporuka. Navedeno znači da se uz sankcije iz važećeg Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine, broj 80/11), koje su propisane za slučaj kada subjekt revizije ovlaštenom državnim revizoru ne stavi na raspolaganje potrebnu dokumentaciju, isprave, izvješća, evidencije te druge informacije za potrebe obavljanja revizije, sankcije uvode za još dva slučaja:

- ako subjekt revizije u propisanom roku ne dostavi plan provedbe naloga i preporuka i
- ako subjekt revizije ne provede naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji na način i u rokovima navedenim u planu provedbe naloga i preporuka.

Nadalje, Konačnim prijedlogom zakona se utvrđuje obveza pomoćnom revizoru da u određenom vremenu položi ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora, a ako u propisanom roku ne položi ispit tada mu po sili zakona prestaje državna služba. Također, pomoćnim revizorima koji nisu položili ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora, a na poslovima pomoćnog revizora su duže od pet godina, na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, dužni su u roku od dvanaest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona položiti ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora. Ako ne polože ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora u navedenom roku prestaje im državna služba u Uredu.

S obzirom na sve navedeno predlaže se donošenje novog Zakona o Državnom uredu za reviziju.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

U članku 1. navode se područja koja se uređuju zakonom, a propisana su Ustavom Republike Hrvatske. Naime, Hrvatski sabor je na sjednici 16. lipnja 2010. godine donio Promjenu Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 76/10). U navedenoj je Promjeni u Ustav Republike Hrvatske dodan članak 53.a kojim je Državni ured za reviziju određen kao najviša revizijska institucija Republike Hrvatske koja je samostalna i neovisna u svom radu. U stavku 3. članka 53.a

Ustava utvrđeno je kako se osnivanje, ustrojstvo, nadležnost i način rada Državnog ureda za reviziju uređuju zakonom. Temeljem navedene odredbe donesen je važeći Zakon o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine, broj 80/11), a njegovo je donošenje bilo jedno od mjerila za zatvaranje Poglavlja 32. Financijski nadzor u pregovorima za pristupanje Europskoj uniji. Pored područja propisanih Ustavom Republike Hrvatske, ovim se Konačnim prijedlogom zakona uređuju i druga područja koja se odnose na rad Državnog ureda za reviziju (u daljnjem tekstu: Ured), kao što su upravljanje Uredom, obavljanje revizije od strane ovlaštenih državnih revizora, suradnja s drugim tijelima te prekršajne odredbe.

Člankom 2. daje se, u skladu sa člankom 13. Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor (Narodne novine, broj 74/15) određenje korištenja pojmova s rodnom značenjem radi jasnoće, manjeg opterećenja i izbjegavanja nepotrebne duljine teksta zakona.

U članku 3. navedena je definicija Ureda iz Ustava Republike Hrvatske te su dani osnovni podaci o Uredu.

Člankom 4. uređuje se planiranje i upravljanje sredstvima za rad Ureda. Ured samostalno planira sredstva potrebna za svoj rad što je u skladu sa načelom financijske neovisnosti propisane Limskom i Meksičkom deklaracijom te Etičkim kodeksom. Najkasnije do 1. lipnja tekuće godine Ured izrađuje prijedlog financijskog plana za iduću godinu i projekcija za sljedeće dvije godine i dostavlja ga odboru Hrvatskog sabora koji je nadležan za financije i državni proračun te Ministarstvu financija. Ovakvo je uređenje novost u odnosu na trenutno važeći Zakon o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine, broj 80/11) kojima nije bila propisana obveza dostave prijedloga financijskog plana odboru Hrvatskog sabora koji je nadležan za financije i državni proračun. Nakon što Ministarstvo financija zaprimi prijedlog financijskog plana za iduću godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Ministarstva financija, dati mišljenje o predmetnom prijedlogu koje će dostaviti odboru Hrvatskog sabora koji je nadležan za financije i državni proračun. Ključna novost je da Odbor Hrvatskog sabora koji je nadležan za financije i državni proračun odobrava prijedlog financijskog plana za iduću godinu i projekcija za sljedeće dvije godine do kraja lipnja tekuće godine i upućuje ga Ministarstvu financija radi uvrštavanja u prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za iduću godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te ga dostavlja Uredu. Ured samostalno raspoređuje i upravlja sredstvima koja su mu na raspolaganju, a ako ostvari vlastite prihode, o načinu njihovog korištenja odlučuje sam Ured sukladno unutarnjem normativnom aktu koji donosi glavni državni revizor. Ovakav je način planiranja sredstava u skladu s načelom 8. ISSAI 10, koji određuje da zakonodavna vlast ima odgovornost osigurati da vrhovna revizijska institucija mora imati prikladne resurse kako bi mogla ispuniti svoj mandat, a s druge je strane opravdana i činjenicom da Ured ima poseban status sukladno Ustavu Republike Hrvatske.

Člankom 5. propisano je osnovno ustrojstvo Ureda, uz naznaku kako će se Statutom i drugim unutarnjim normativnim aktima detaljnije urediti ustrojstvo i način rada Ureda.

Člankom 6. propisano je da Središnji ured i područni uredi djeluju na čitavom teritoriju Republike hrvatske.

Člankom 7. definirano je da Ured obavlja poslove revizije utvrđene ovim Zakonom.

Člankom 8. uređeno je što se smatra revizijom u smislu odredaba ovoga Konačnog prijedloga zakona. Kroz davanje definicije revizije vidljivo je što Ured konkretno radi. Kako bi Ured dao mišljenje jesu li godišnji financijski izvještaji sastavljeni u skladu s mjerodavnim financijsko-izvještajnim i pravnim okvirom, revizijom se provjeravaju dokumenti, isprave, izvješća, sustav

unutarnjih kontrola te računovodstveni, financijski i drugi postupci, kao i evidencije. Kroz postupak revizije, Ured ocjenjuje jesu li aktivnosti, financijske transakcije i informacije u svakom bitnom pogledu u skladu s mjerodavnim propisima kojima se uređuje poslovanje subjekta revizije. Uz to, Ured kroz provedbu revizija može ocjenjivati ostvaruju li se programi, projekti i aktivnosti subjekta revizije učinkovito odnosno prema načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti, kao i mogu li se programi, aktivnosti i projekti poboljšati tj. ima li prostora za njihovo poboljšanje.

U članku 9. se, u odnosu na postojeće zakonodavno uređenje, detaljnije razrađuju predmet i subjekti revizije. Definira se kako reviziji podliježu prihodi i rashodi, imovina i obveze, financijski izvještaji, financijske transakcije te programi, projekti i aktivnosti subjekta revizije. Ovim Zakonom uvodi se pojam subjekta revizije koji do sada nije postojao u važećem Zakonu o Državnom uredu za reviziju. Nadalje, radi preciznijeg definiranja subjekata revizije dodana su tri pojma koja pobliže pojašnjavaju tko su subjekti revizije i to:

- pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- pravne osobe (kćeri) koje osnivaju pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- pravne osobe koje sredstva za rad osiguravaju iz obveznih doprinosa, članarina ili drugih prihoda propisanih zakonom.

Iako prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, br. 24/11, 61/11, 27/13, 02/14, 96/16 i 70/17) Ured obavlja reviziju političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, sada se i ovim Zakonom, koji je temeljni akt o radu Ureda, propisuje da su isti subjekti revizije uvažavajući pritom i odredbe posebnog zakona. Dodatno, izrijekom se utvrđuje kako će Ured revidirati Hrvatsku narodnu banku i to u opsegu kako je to utvrđeno posebnom glavom ovoga Zakona.

U članku 10. izrijekom se utvrđuje kako izvan postupka revizije Ured nije nadležan subjektu revizije davati upute i mišljenja vezano uz obavljanje poslova iz nadležnosti subjekta revizije.

U člancima 11., 12. i 13. uređuje se postupanje Ureda prilikom revizije Hrvatske narodne banke. Naime, prema mišljenjima Europske središnje banke (u daljnjem tekstu: ESB) ako je poslovanje nacionalne središnje banke predmet kontrole državnog ureda za reviziju ili sličnog tijela nadležnog za kontrolu korištenja javnih financija, opseg kontrole

- treba biti jasno utvrđen pravnim okvirom
- treba biti bez utjecaja na poslove ispitivanja svih poslovnih knjiga i računa nacionalne središnje banke od strane neovisnog vanjskog revizora te u skladu s načelom institucionalne neovisnosti
- treba biti u skladu sa zabranom davanja uputa nacionalnoj središnjoj banci i njezinim tijelima nadležnim za odlučivanje i
- ne smije utjecati na zadaće nacionalne središnje banke povezane s Europskim sustavom središnjih banaka (u daljnjem tekstu: ESSB).

U tom smislu revizija Hrvatske narodne banke provodi se u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i sa Kodeksom profesionalne etike državnih revizora, kao i svaka druga revizija koju provodi Ured.

Slijedom navedenog, ovim se Zakonom utvrđuje kako je Ured nadležan za provjeru i ocjenu korištenja sredstava Hrvatske narodne banke kojima se neposredno ne ostvaruju ciljevi i izvršavaju

zadaci propisani Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci i zadaci propisani drugim zakonima, kao i zadaci koje Hrvatska narodna banka obavlja u skladu sa Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Statutom ESSB-a i ESB-a. Slijedom toga, revizija Hrvatske narodne banke obuhvaća:

- postupak ocjenjivanja jesu li aktivnosti, financijske transakcije i informacije koje se odnose na troškove poslovanja u dijelu administrativnog poslovanja, stjecanja, upravljanja i raspolaganja nekretninama, pokretninama i opremom u svakom bitnom pogledu u skladu s mjerodavnim propisima prema kojima posluje Hrvatska narodna banka i
- postupak ocjenjivanja ostvaruju li se programi, projekti i aktivnosti Hrvatske narodne banke u dijelu administrativnog poslovanja, stjecanja, upravljanja i raspolaganja nekretninama, pokretninama i opremom učinkovito, odnosno prema načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti i mogu li se poboljšati.

Također, izrijekom se propisuje kako reviziji koju će provoditi Ured ne podliježu aktivnosti koje su predmet revizije poslovanja Hrvatske narodne banke od strane neovisnog vanjskog revizora, a niti je Ured ovlašten provjeravati ili davati ocjene ostvarivanja ciljeva i zadataka Hrvatske narodne banke propisanih Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci, kao niti zadataka propisanih drugim zakonima i zadataka koje Hrvatska narodna banka obavlja u skladu sa Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Statutom ESSB-a i ESB-a. Nakon obavljene revizije Ured će dostavljati, Hrvatskoj narodnoj banci na očitovanje nacrt izvješća, koje može sadržavati naloge i/ili preporuke. Guverner Hrvatske narodne banke ima pravo u roku 15 dana dostaviti svoje očitovanje na nacrt izvješća. Nakon primitka očitovanja guvernera, Ured će izraditi izvješće s ugrađenim očitovanjem i dostaviti ga guverneru Hrvatske narodne banke. Na izvješće Ureda guverner može uložiti prigovor u roku od 15 dana računajući od dana primitka izvješća, a o podnesenom prigovoru odlučivat će glavni državni revizor u roku od 30 dana računajući od dana primitka prigovora. Ako guverner Hrvatske narodne banke ne prihvati dani nalog i/ili preporuku, na koji je uložio prigovor koji glavni državni revizor nije prihvatio, o tome će bez odgađanja obavijestiti Ured, uz navođenje razloga neprihvatanja naloga i/ili preporuke. Hrvatska narodna banka nije dužna dostaviti plan provedbe naloga i/ili preporuka, što je potvrđeno mišljenjem Europske središnje banke od 26. listopada 2018. CON/2018/45, čime se jamči institucionalna neovisnost Hrvatske narodne banke. Međutim, ako Hrvatska narodna banka prihvati nalog i/ili preporuku koje joj je dao Ured, odnosno ako ne podnese prigovor na izvješće, a iste ne izvrši, dužna je o tome bez odgađanja obavijestiti Ured uz navođenje razloga zašto nalog i/ili preporuku nije izvršila.

Člankom 14. utvrđeno je da glavnoga državnog revizora imenuje Hrvatski sabor na prijedlog nadležnog odbora za izbor i imenovanje, uz mišljenje nadležnog odbora za financije i proračun Hrvatskog sabora. Mandat mu traje osam godina uz mogućnost ponovnog imenovanja što se nije mijenjalo u odnosu na trenutno važeći Zakonu. Ujedno je propisano da glavni državni revizor ima imunitet te pravo na mirovinu kao i zastupnici u Hrvatskom saboru. Navedene odredbe nisu se mijenjale u odnosu na važeći Zakon o Državnom uredu za reviziju.

Člankom 15. prošireno je profesionalno iskustvo osobe koja može biti imenovana za glavnoga državnog revizora i na područja računovodstva, revizije ili javne uprave, čime je proširen i krug osoba koje mogu biti imenovane na navedenu dužnost, dok je istovremeno dodan uvjet 15 godina radnog iskustva te uvjet da osoba koja će biti izabrana za glavnog državnog revizora mora imati položen ispit za ovlaštenog državnog revizora. Također je utvrđen postupak vezan uz istek mandata glavnoga državnog revizora, čime je osiguran kontinuitet organizacije rada te predstavljanja i zastupanja Ureda od prestanka mandata do imenovanja novoga glavnoga državnog revizora.

U članku 16. je u odnosu na trenutno važeći Zakon o Državnom uredu za reviziju dodan podstavak sukladno kojemu je jedna od ovlasti glavnog državnog revizora i donošenje prijedloga godišnjeg financijskog plana Ureda. U dijelu koji se odnosi na odlučivanje o primanju na rad, prestanku rada i rasporedu, koristi se pojam "zaposlenici", umjesto pojma "ovlašteni državni revizor", jer je glavni

državni revizor ovlašten odlučivati o pravima i obavezama svih zaposlenika, a ne samo ovlaštenih državnih revizora. S obzirom da je trenutno važećim Zakonom o Državnom uredu za reviziju bilo propisano da glavni državni revizor nadzire provedbu zakona i drugih propisa, ovim Zakonom je precizirano da glavni državni revizor nadzire provedbu ovoga Zakona i drugih unutarnjih normativnih akata.

U članku 17. propisano je u kojim slučajevima Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti glavnoga državnog revizora te kada ga može udaljiti od obavljanja dužnosti.

U članku 18. propisano je da zamjenika glavnog državnog revizora, na prijedlog glavnoga državnog revizora, imenuje Hrvatski sabor na osam godina uz mogućnost ponovnog imenovanja. Za obavljanje dužnosti zamjenika glavnoga državnog revizora, osim propisane stručne spreme povećan je uvjet koji se odnosi na godine radnog iskustva, sa dosadašnjih osam godina na deset godina na poslovima ovlaštenoga državnog revizora, kao i položen ispit za ovlaštenog državnog revizora. Potrebno radno iskustvo za zamjenika glavnoga državnog revizora povećano je jer je i radno iskustvo u struci za ovlaštene državne revizore povećano s tri na pet godina. Postupak vezan uz istek mandata zamjenika glavnoga državnog revizora uređen je na istovjetan način kao i za glavnoga državnog revizora. Ujedno je propisano da su glavni državni revizor i zamjenik glavnoga državnog revizora državni dužnosnici u Uredu, s obzirom da je njihov mandat vezan uz Ured.

U članku 19. istaknuta je neovisnost i samostalnost Ureda vezano za godišnji program i plan rada. Konačnim prijedlogom zakona su propisani kriteriji na temelju kojih se utvrđuje opseg godišnjeg programa i plan rada. Obveza obavljanja revizije svake godine, prema ovom Konačnom prijedlogu zakona, propisana je kao i do sada samo za godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna. Zbog složenosti i sveobuhvatnosti izrade izvješća o obavljenoj reviziji godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna, pomaknut je rok za dostavu navedenog izvješća s 1. na 15. lipnja tekuće godine. Ujedno je navedeno da se revizija obavlja na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

U članku 20. propisana je obveza subjekta revizije da ovlaštenom državnom revizoru stavi na raspolaganje traženu dokumentaciju i informacije za potrebe obavljanja revizije. Subjekt revizije obavezan je omogućiti ovlaštenom državnom revizoru i uvid u klasificirane dokumente radi obavljanja revizije. U trenutno važećem zakonu stoji da je zakonski predstavnik subjekta revizije obavezan ovlaštenom državnom revizoru staviti na raspolaganje i dokumentaciju koja predstavlja poslovnu ili drugu tajnu radi obavljanja revizije. Dodatno, propisano je da se prikupljena dokumentacija i informacije mogu koristiti samo za potrebe obavljanja revizije, a iznimno, prikupljena dokumentacija i informacije mogu se dostaviti pravosudnim tijelima i policiji za potrebe kaznenog ili prekršajnog postupka.

U članku 21. uređen je postupak sastavljanja revizijskog izvješća i odnos prema subjektu revizije, pravo subjekta revizije da se očituje na činjenice opisane u nacrtu izvješća (rok dostave očitovanja je produžen sa dosadašnjih osam na 15 dana), kao i pravo prigovora na revizijsko izvješće. Određeno je što se, u smislu ovoga Zakona, smatra konačno izvješće. Napominje se kako se konačno izvješće o obavljenoj reviziji dostavlja zakonskom predstavniku subjekta revizije, a ono uvijek sadrži i odgovor na prigovor, ako je prigovor sastavljen u skladu sa odredbama ovoga članka. Pritom u slučaju kada je prigovor prihvaćen u cijelosti ili djelomično, konačno izvješće o obavljenoj reviziji usklađeno je s odgovorom na prigovor, a kada prigovor nije prihvaćen, u konačnom izvješću se navodi konstatacija da prigovor nije prihvaćen što je i navedeno u stavku 8. članka 21. u kojem je pojašnjen pojam "konačno izvješće".

Dodatno, u ovom se članku utvrđuje i obveza dostave konačnog izvješća o obavljenoj reviziji nadležnim tijelima ako se u postupku revizije utvrdi postojanje nepravilnosti koje mogu imati obilježja kaznenog djela ili prekršaja.

Člankom 22. propisuje se obveza subjektima revizije, odnosno subjektima na koje se dani nalozi i/ili preporuke odnose, na provedbu naloga i preporuka danih u izvješću o obavljenoj reviziji. Propisivanje ove obveze potrebno je kako bi se i zakonskom odredbom izričito obvezalo subjekte na provedbu danih naloga i preporuka. Propisivanje obveze provedbe naloga i preporuka daje mogućnost da se neizvršenje naloga i preporuka u predviđenim rokovima i na način opisan u Planu provedbe naloga i preporuka može zakonom okvalificirati kao prekršaj za koji je određena kazna. Navedenim člankom propisana je obveza subjekta revizije, odnosno subjekta na kojeg se dani nalozi i/ili preporuke odnose da u roku 60 dana od primitka izvješća o obavljenoj reviziji dostavi Uredu plan provedbe naloga i preporuka. Dodatno, točno se utvrđuje što plan provedbe naloga i preporuka mora sadržavati. Definirano je da, uz aktivnosti koje se planiraju provesti kako bi se utvrđene nepravilnosti otklonile, plan provedbe naloga i preporuka mora sadržavati i planirano vrijeme tj. rokove izvršenja predmetnih aktivnosti.

Ako procijeni da planirane aktivnosti ili rokovi nisu primjereni za provedbu naloga i preporuka, Ured može u roku 30 dana od primitka plana provedbe naloga i preporuka, dati primjedbe subjektu revizije, odnosno subjektu na kojega se dani nalog i/ili preporuka odnosi. U tom slučaju, subjekt revizije, odnosno subjekt na kojega se dani nalog i/ili preporuka odnosi obavezan je u roku 15 dana od primitka primjedbi otkloniti nedostatke tj. postupiti po danim primjedbama. Ako se Ured ne očituje na plan provedbe naloga i preporuka, to znači da je suglasan s planiranim aktivnostima i rokovima navedenim u planu.

Subjekt revizije, odnosno subjekt na kojega se dani nalog i/ili preporuka odnosi obavezan je izvršiti naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji na način i u rokovima navedenim u planu provedbe naloga i preporuka.

Člankom 23. propisana je obveza subjektu revizije da u pisanom obliku izvijestiti Ured o provedbi pojedinog naloga i/ili preporuke u roku 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe. Ured provjerava provedbu naloga i preporuka danih u izvješću o obavljenoj reviziji u okviru financijskih revizija ili u okviru posebnih revizijskih postupaka provjere. Izvješće o provjeri provedbe naloga i preporuka dostavlja se zakonskom predstavniku subjekta revizije i Hrvatskom saboru. O nedostavljanju plana provedbe naloga i preporuka te o nalogima i preporukama koji nisu izvršeni Ured, u vidu obavijesti, izvješćuje nadležno državno odvjetništvo koje će pokretati prekršajni postupak temeljem odredaba ovoga Zakona. Napominje se kako, iako pojmovi "nalog" i „preporuka“ nisu posebno definirani, iz dosadašnje prakse Ureda razvidno je kako Ured daje nalog kada je iz opisa činjeničnog stanja vidljivo da subjekt revizije nije postupio u skladu s odredbama zakona, drugih propisa ili akata. Nakon opisa činjeničnog stanja navodi se odredba propisa ili akta s kojom utvrđeno činjenično stanje nije bilo sukladno te Ured daje nalog za postupanje prema toj odredbi propisa ili akta. Preporuka se daje u slučaju kada se utvrđeno činjenično stanje ne može izravno povezati s odredbom nekog propisa ili akta, ali bi provedba preporuke imala pozitivan utjecaj na poslovanje ili na povećanje transparentnosti načina poslovanja subjekta revizije. Subjekti revizije obvezni su provesti i naloge i preporuke jer su oni utemeljeni na činjeničnom stanju i čine sastavni dio izvješća.

Člankom 24. propisano je da glavni državni revizor treba izvijestiti Hrvatski sabor o radu Ureda za proteklu godinu do kraja ožujka tekuće godine. Važećim zakonom je utvrđeno kako glavni državni revizor izvješćuje Hrvatski sabor o radu Ureda do konca tekuće godine za izvještajno razdoblje koje počinje 1. listopada prethodne godine, a završava 30. rujna tekuće godine. Dakle, ovim Konačnim prijedlogom zakona izvještajno razdoblje vezano je uz poslovnu i proračunsku godinu. Iako je i do

sada Ured, sukladno načelu transparentnosti izvješće o radu objavljivao na svojim internetskim stranicama, sada je ta obveza izrijekom propisana u ovom članku.

Člankom 25. utvrđeno je da Ured sastavlja svoje financijske izvještaje u skladu sa Zakonom o proračunu i njegovim podzakonskim propisima. Novost je da ti godišnji financijski izvještaji Ureda podliježu reviziji koja se obavlja sukladno revizijskim propisima od strane neovisnih vanjskih revizora. Neovisne vanjske revizore koji obavljaju reviziju imenovat će odbor Hrvatskog sabora koji je nadležan za financije i državni proračun na prijedlog glavnog državnog revizora. Ured provodit će postupak nabave usluge neovisne vanjske revizije i temeljem navedenog dostavit će odboru Hrvatskoga sabora nadležnom za financije i državni proračun prijedlog zajedno sa pratećom dokumentacijom koja je podloga za odabir. Nakon što odbor Hrvatskoga sabora nadležan za financije i državni proračun donese odluku o odabiru, glavni državni revizor potpisuje ugovor o obavljanju usluga s odabranim neovisnim vanjskim revizorom. S obzirom na sve navedeno, a u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, sredstva za podmirenje troškova povezanih sa obavljanjem revizije osiguravat će se u državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama Ureda. Revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjeg financijskog izvještaja Ureda bit će sastavni dio Izvješća o radu Ureda iz članka 24. ovoga Konačnog prijedloga zakona.

Člankom 26. propisano je da ovlašteni državni revizori obavljaju reviziju te je utvrđeno tko se smatra ovlaštenim državnim revizorom. Dodatno, ovim je člankom Uredu dana mogućnost, da radi rješavanja specifičnih pitanja, angažira posebnog stručnjaka kao vanjskog suradnika koji će u tom slučaju biti dužan postupati u skladu sa standardima i pravilima koje primjenjuje Ured, iako nije ovlašteni državni revizor.

Člankom 27. propisani su uvjeti koje trebaju ispunjavati kandidati za ovlaštenoga državnog revizora. Uvjeti koji se nisu mijenjali u odnosu na važeći Zakon o Državnom uredu za reviziju su da kandidat mora biti državljanin Republike Hrvatske i da mora imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomskog, pravnog ili drugog odgovarajućeg usmjerenja. Umjesto dosadašnjeg uvjeta prema kojemu kandidat nije smio biti osuđivan za kaznena djela, sada se utvrđuje kako ne smiju postojati zapreke za prijem u državnu službu propisane zakonom koji se odnosi na državne službenike. Riječ je o članku 49. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine, br. 49/12 - pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15; Odluka i Rješenje USRH 138/15 i 61/17) prema kojemu u državnu službu ne mogu biti primljene osobe:

- protiv kojih se vodi kazneni postupak po službenoj dužnosti ili koje su proglašene krivim za kazneno djelo za koje se kazneni postupak vodi po službenoj dužnosti
- kojima je prestala državna služba zbog teške povrede službene dužnosti, u razdoblju od četiri godine od prestanka državne službe i
- kojima je prestala državna služba zbog toga što nisu zadovoljile na probnom radu, u razdoblju od četiri godine od prestanka državne službe.

Člankom 28. određeno je da se postupak i uvjeti polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora utvrđuju unutarnjim normativnim aktima Ureda.

Člankom 29. propisani su uvjeti za polaganje ispita za ovlaštenog državnog revizora, obveza u određenom roku položiti ispit za ovlaštenog državnog revizora, kao i mogućnost rasporeda nakon položenog ispita na odgovarajuće radno mjesto ovlaštenog državnog revizora. Dakle, izrijekom se utvrđuje obveza kandidata koji je primljen na rad da položi ispit za stjecanje zvanja za ovlaštenoga državnog revizora. U protivnom prestat će mu državna služba u Uredu s istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.

Člankom 30. uređeno je pitanje sukoba interesa ovlaštenih državnih revizora, odnosno u ovom su članku navedeni slučajevi zbog kojih ovlašteni državni revizor ne smije obavljati reviziju.

Člankom 31. uređeno je pitanje plaća i drugih prava i obveza ovlaštenih državnih revizora u Uredu, na način da se pravo na plaću ostvaruje u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuju plaće ovlaštenih državnih revizora. Riječ je o Zakonu o plaćama ovlaštenih državnih revizora (Narodne novine, br. 86/98, 16/01, 140/05 i 38/13). Isto tako je ovim člankom utvrđeno da su pomoćni revizori i zaposlenici u stručnim službama Ureda, državni službenici i namještenici stoga i plaće te ostala prava ostvaruju u skladu s propisima koji uređuju prava i obveze državnih službenika i namještenika.

Člankom 32. istaknut je način na koji Ured može surađivati s drugim tijelima.

Člankom 33. utvrđena je mogućnost članstva u međunarodnim organizacijama i institucijama nadležnim za područje vanjske revizije te sudjelovanje u njihovu radu.

Člankom 34. uređena je primjena odredaba ovoga Zakona u slučaju neusuglašenosti odredaba drugih zakona s odredbama ovoga Zakona.

Člankom 35. uređeno je sankcioniranje subjekata revizije, odnosno subjekata na koje se odnosi dani nalog i/ili preporuka i zakonskih predstavnika subjekata revizije, odnosno subjekata na koje se odnosi dani nalog i/ili preporuka i to ako posebnim zakonom nije isključena njihova odgovornost. Uz sankcije koje su propisane važećim Zakonom o Državnom uredu za reviziju, za slučaj kada subjekt revizije, odnosno subjekt na kojega se odnosi dani nalog i/ili preporuka ovlaštenom državnom revizoru ne stavi na raspolaganje potrebnu dokumentaciju, isprave, izvješća, evidencije te druge informacije za potrebe obavljanja revizije, sankcije se uvode za još dva slučaja:

- ako subjekt revizije, odnosno subjekt na kojega se odnosi dani nalog i/ili preporuka u propisanom roku ne dostavi plan provedbe naloga i preporuka i
- ako subjekt revizije odnosno subjekt na kojega se odnosi dani nalog i/ili preporuka ne provede naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji u rokovima i na način naveden u planu provedbe naloga i preporuka.

Člankom 36. utvrđuje se kako Ured osnovan Zakonom o državnoj reviziji (Narodne novine, broj 70/93) i njegovi zaposlenici, nastavljaju raditi po odredbama ovoga Zakona, a sadašnji glavni državni revizor i zamjenik glavnoga državnog revizora nastavljaju obnašati dužnost do isteka vremena na koje su imenovani, čime se osigurava kontinuitet rada Ureda.

Člankom 37. utvrđuje se da su pomoćni revizori koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nisu položili ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora, a raspoređeni su u Uredu na radno mjesto pomoćnog revizora duže od pet godina, dužni položiti ispit u roku dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Također, utvrđuje se da pomoćnom revizoru koji ne položi ispit za stjecanje zvanja ovlaštenoga državnog revizora u navedenom roku, prestaje državna služba u Uredu istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.

Člankom 38. utvrđen je rok od šest mjeseci unutar kojega je glavni državni revizor obavezan donijeti Statut i druge unutarnje normativne akte iz ovoga Zakona.

Članci 39. i 40. uređuju pitanje prestanka važenja Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine, broj 80/11) i utvrđuje dan stupanja na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Donošenjem Zakona o Državnom uredu za reviziju povećat će se opseg poslova Ureda koji se odnose na provjeru izvršenja naloga i preporuka danih u ranijoj reviziji te provjeru dostave pisanog izvješća o izvršenju naloga i preporuka, kao i provedbu aktivnosti vezanih uz sankcioniranje subjekta revizije i odgovornih osoba subjekta revizije. Planiranje ljudskih potencijala i jačanje kapaciteta neizbježna je mjera koja pridonosi ostvarivanju misije, vizije i ciljeva Ureda. Zbog navedenog, a u skladu s Nacionalnim programom reformi za 2018. godinu potrebno je i nadalje jačati kapacitete Ureda te su za to u državnom proračunu osigurana sredstva kako slijedi.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2019. godinu i projekcijama za 2020. i 2021. godinu (Narodne novine, broj 113/18) su Uredu povećana sredstva u odnosu na prethodno srednjoročno razdoblje. Tako je za rad Ureda u 2019. godini u državnom proračunu osigurano 62.929.790,00 kuna, odnosno 1.536.290,00 kuna više u odnosu na planirana sredstva za 2018. godinu, odnosno čak 7.216.622,00 više u odnosu na rashode izvršene iz financijskog plana Ureda u 2017. godini. Pritom je posebno važno naglasiti kako se rashodi za zaposlene kontinuirano povećavaju. U 2017. godini je za navedene namjene bilo planirano 47.180.790,00 kuna, dok je u 2018. godini bilo osigurano 51.110.430,00 kuna, a u 2019. je za tu svrhu osigurano 52.832.790,00. U 2020., odnosno u 2021. godini rashodi za zaposlene planirani su na razini 54.165.000,00 kuna, odnosno 55.580.000,00 kuna. Uz navedeno, a s obzirom da će godišnji financijski izvještaji podlijevati reviziji od strane neovisnih vanjskih revizora, za navedeno će biti potrebno osigurati dodatna sredstva nakon što Zakon bude donesen.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, koji je usvojen u prvom čitanju u Hrvatskome saboru, a u cilju poboljšanja njegovih odredbi, u tekstu Konačnog prijedloga zakona nastale su određene razlike. Najveći dio primjedaba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora (u daljnjem tekstu: Odbor za zakonodavstvo) odnosile su se na potrebu nomotehničke dorade izričaja pojedinih odredaba, slijedom čega su najvećim dijelom usvojene i sukladno istima izmijenjeno je sljedeće.

Odbor za zakonodavstvo je naveo kako je u članku 9. stavku 3. potrebno naznačiti kako je subjekt revizije i Hrvatska narodna banka u skladu s odredbama Glave IV. ovoga Zakona. Slijedom toga, stavak 3. u članku 9. je izmijenjen i sada glasi: „Uz subjekte revizije iz stavka 2. ovoga članka subjekt revizije je i Hrvatska narodna banka u skladu s odredbama Glave IV. ovoga Zakona.“

Nadalje, Odbor za zakonodavstvo je naveo kako je člancima 11., 12. i 13. potrebno odrediti kako se radi o obavljanju poslova ili ovlastim Državnog ureda za reviziju iz članka 11., a ne Glave IV., jer odredbe tih članaka čine Glavu IV. Slijedom toga dorađen je stavak 6. u članku 11., stavak 1. u članku 12. i stavak 8. u članku 11. Uz to, Odbor za zakonodavstvo je skrenuo pozornost kako je u članku 12. stavku 2. potrebno odrediti općenito pozivanje na određenu materiju koja se uređuje zakonom, a ne puni naziv zakona jer navođenje punog naziva zakona nužno iziskuje i navođenje brojeva "Narodnih novina" u kojima je taj zakon objavljen kao i njegove izmjene. Uzevši u obzir navedeno, stavak 1. u članku 12. je dorađen i sada glasi: "(1) Ovlasti Državnog ureda za reviziju koje su propisane člankom 11. ovoga Zakona ne smiju dovesti u pitanje ciljeve i zadatke Hrvatske narodne banke koji se odnose na Ugovor o funkcioniranju Europske unije, Statut ESSB-a i ESB-a, zakon kojim je uređeno funkcioniranje i rad Hrvatske narodne banke i važeće propise Republike Hrvatske."

Odbor za zakonodavstvo je naveo i kako je u stavku 4. članka 20. potrebno odrediti o kojoj se iznimci radi (od kojeg stavka ili članka). Naime, do sada je navedeni stavak glasio: "(4) Iznimno, dokumentaciju i informacije, koje se koriste za obavljanje revizije, Državni ured za reviziju dostavit će pravosudnim tijelima i policiji za potrebe kaznenog i prekršajnog postupka prema njihovom zahtjevu ili prema svojoj prosudbi.". Slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo navedeni je stavak dorađen i sada glasi: "(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, dokumentaciju i informacije, koje se koriste za obavljanje revizije, Državni ured za reviziju dostavit će pravosudnim tijelima i policiji za potrebe kaznenog i prekršajnog postupka.".

Dodatno, izmijenjeno je još nekoliko odredaba.

U Prijedlogu zakona u članku 9. stavku 2. kao subjekti revizije bile su utvrđene i pravne osobe koje koriste sredstva Europske unije i drugih međunarodnih organizacija ili institucija za financiranje javnih potreba. Naime, Republika Hrvatska dobila je pravo korištenja Financijskih mehanizama Europskog gospodarskog prostora i Kraljevine Norveške za razdoblje 2009.-2014. danom ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju. Ukupna vrijednost oba navedena mehanizma za razdoblje 2009.-2014. bila je 9,6 milijuna eura. Novim financijskim razdobljem 2014.-2021. kroz financijske mehanizme Europskog gospodarskog prostora i Kraljevine Norveške Republici Hrvatskoj raspoloživo je ukupno 103,4 milijuna eura do kraja 2024. godine, kada istječe rok za prihvatljivost svih troškova. Dosadašnji izričaj članka 9. stavka 2. nije izričito specificirao same predmetne mehanizme. Iako bi se u širem smislu moglo tumačiti da i dosadašnja formulacija obuhvaća iste, kako bi se izbjegle dvojbe u praksi, predloženom formulacijom sada su obuhvaćeni i predmetni financijski mehanizmi za različite potencijalne dionike i korisnike predmetnih financijskih sredstava.

Slijedom navedenog, u članku 9. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona izmijenjen je tekst podstavka 9. tako da isti sada glasi:

"- pravne osobe u Republici Hrvatskoj koje koriste sredstva Europske unije, međunarodnih financijskih mehanizama i drugih međunarodnih organizacija ili institucija za financiranje javnih potreba".

U odredbi članka 30. stavka 2. podstavka 2. Konačnog prijedloga zakona riječi: "staratelj, usvojitelj, usvojenik, hranitelj" zamijenjene su riječima "skrbnik, posvojitelj, posvojenik, udomitelj" radi usklađivanja sa Obiteljskim zakonom (Narodne novine, broj 103/15) i Zakonom o udomiteljstvu (Narodne novine, broj 115/18).

Člankom 20. Prijedloga zakona bilo je propisano je kako će Ured dokumentaciju i informacije, koje se koriste za obavljanje revizije, dostaviti pravosudnim tijelima i policiji za potrebe kaznenog i prekršajnog postupka, prema njihovom zahtjevu ili prema svojoj prosudbi. Kako bi tekst Konačnog prijedloga zakona bio u cijelosti usklađen sa člankom 206.i stavkom 4. Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 – pročišćeni tekst, 91/12 – Odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 i 70/17) i člankom 158. Prekršajnog zakona (Narodne novine, br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17 i 118/18) u odnosu na Prijedlog zakona brisan je dio teksta koji je glasio "prema njihovom zahtjevu ili prema svojoj prosudbi". Naime, sukladno članku 206.i stavku 4. Zakona o kaznenom postupku sva tijela državne vlasti i sve pravne osobe koje u svojem djelokrugu ili u obavljanju svoje djelatnosti saznaju za okolnosti i podatke koji upućuju da je u pravnom prometu imovina stečena kaznenim djelom, posebno ako postupanje s ostvarenim financijskim sredstvima ili imovinom ukazuje na pranje novca ili na prikrivanje te imovine, dužne su bez odgode o tim okolnostima i podacima obavijestiti državnog odvjetnika.

Dopunjen je stavak 5. članka 22. Konačnog prijedloga zakona prema kojemu je subjekt revizije obavezan provesti naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji, ne samo u rokovima

navedenima u planu provedbe naloga i preporuka, već i na način utvrđen u planu. Ovim je stavak 5. članka 22. Konačnog prijedloga zakona usklađen sa prekršajnim odredbama Konačnog prijedloga zakona.

U odnosu na članak 34. stavak 1. Konačnog prijedloga zakona dio prekršajne odredbe koja je u Prijedlogu zakona glasila "ako posebnim zakonom nije isključena njihova odgovornost" je izmijenjen na način da ista glasi: "ako općim propisom o prekršajima nije isključena njihova prekršajna odgovornost".

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Odbor za zakonodavstvo je u svom izvješću naveo kako je članak 34. pravno i nomotehnički suvišan. Navedenim je člankom propisano da se u slučaju kada su drugim zakonima propisane obveza Ureda, odnosno kada postoji neusuglašenost odredbi drugih zakona s odredbama ovoga Zakona, primjenjuju odredbe ovoga Zakona. Predlagatelj je mišljenja da članak 34. treba i nadalje biti dio ovoga Konačnog prijedloga zakona. Naime, prema odredbi 54. Ustava Republike Hrvatske, osnivanje, ustrojstvo, nadležnost i način rada Ureda uređuje zakonom te se u skladu s navedenom odredbom Ustava donosi Zakon o Državnom uredu za reviziju. Kako je u niz drugih zakona utvrđena materija koja je uređena i ovim Konačnim prijedlogom zakona predlagatelj je stava kako je kroz zakonske odredbe potrebno jasno utvrditi koji će se zakon primjenjivati ako njih više uređuje istu materiju, u ovom slučaju rad Ureda. Primjeri za navedeno su članak 17. Zakona o Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (Narodne novine, br. 44/94, 79/98, 19/99, 35/00, 64/04, 12/12 i 15/13) kojim je propisano da je Ured obavezan svake godine obavljati reviziju financijskih izvještaja Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka te svoj izvještaj dostaviti Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskoj narodnoj banci. Nadalje, odredbama članka 30. stavaka 1. i 3. Zakona o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje (Narodne novine, br. 109/97, 117/97, 76/99, 10/01, 92/05, 21/10, 15/13, 139/13, 151/14 i 110/15) propisano je da Ured obavlja nadzor zakonitog korištenja državnih poticajnih sredstava. Slijedom svega navedenog zadržan je izričaj članka 34. kakav je bio ranije predložen.

Tijekom rasprave zastupnici u Hrvatskom saboru iznijeli su prijedlog da Ured dobije status izvanproračunskog korisnika, umjesto predloženog načina donošenja financijskog plana Ureda, prema kojemu odbor Hrvatskog sabora nadležan za financije i državni proračun odobrava prijedlog financijskog plana i upućuje ga Ministarstvu financija radi uvrštavanja u prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske.

Prijedlog nije prihvaćen. Naime, prema Zakonu o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15) te prema podzakonskim propisima koji su doneseni na temelju njega da bi pravna osoba bila određena kao izvanproračunski korisnik, između ostalog, jedan od izvora financiranja moraju joj biti doprinosi i/ili namjenski prihodi. Slijedom navedenog, zadržano je predloženo uređenje.

Također, zastupnici su zatražili i nekoliko pojašnjenja vezano za imenovanje neovisnih vanjskih revizora koji će revidirati Ured, a osobito kada je riječ o trajanju mandata odabranih neovisnih vanjskih revizora. Godišnji financijski izvještaji Ureda podliježu reviziji koja se obavlja sukladno revizijskim propisima. Revizijski propisi, u prvom redu Zakon o reviziji (Narodne novine, broj 127/17) propisuje kako isto revizorsko društvo može obavljati zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa najviše sedam uzastopnih godina, uključujući razdoblje početnog angažmana od najmanje godinu dana.